JOHTAMISKOULUTUKSEN UUDISTAMINEN VERKKO-OPPIMISYMPÄRISTÖÄ SOVELTAEN POHJOIS-KARJALAN AIKUISOPISTOSSA

Kehittämishankeraportti
Pertti Jyrkönen
Marraskuu 2007

JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

JYVÄSKYLÄN AMMATTIKORKEAKOULU

KUVAILULEHTI
11.11.2007

Tekijä(t) Jyrkönen, Pertti	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti
	Sivumäärä 25
	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____saakka
Työn nimi Johtamiskoulutuksen uudistaminen sähköistä oppimisympäristöä soveltaen	
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu, ammatillinen opettajankoulutus	
Työn ohjaaja(t) Vänskä, Kirsti	
Toimeksiantaja(t) Pohjois-Karjalan Aikuisopisto	

Tiivistelmä

Kehittämishankkeen tavoitteena oli tuottaa oppimisympäristö johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen käyttöön. Oppimisympäristön avulla oppimisprosessit tehostuvat ja muuttuvat joustavammiksi. Internetin välityksellä tapahtuva työskentely muuttuu itseohjautuvammaksi ja asiantuntemuksen jakaminen helpottuu.

Kehittämiskohteeseen sisältyi johtamisen erikoisammattitutkinnon opiskelu, opiskelun ohjaus ja tutkinnon ohjaus sekä oppimistehtävien ja tutkintosuoritusten arviointeja. Oppimisympäristöä kehitettiin aidon opiskelijaryhmän käyttäessä sitä samanaikaisesti. Käytöstä saadut kokemukset ja palaute voitiin hyödyntää välittömästi.

Oppimisympäristön kehittäminen toteutui suunnitelman mukaisesti ja sen käytöstä saadut kokemukset olivat hyviä. Jatkokehittämistä varten syntyi runsaasti oppimisratkaisuja koskevia kehittämisideoita. Kehittämissuunnitelman mukainen ajatus samanaikaisesti tapahtuvasta kehittämisestä ja oppimisympäristön käytöstä toimi erinomaisesti.

Avainsanat (asiasanat)
johtaminen, valmentaminen, oppiminen, oppimisympäristö, opiskelu

Muut tiedot
Moodle

Author(s)
Jyrkönen, Pertti

Type of Publication
Development project report

Pages
25

Language
Finnish

Confidential
☐ Until_____

Title

Learning of management with internet and Moodle

Degree Programme
Vocational Teacher Education College, Vocational Teacher Education

Tutor(s)
Vänskä, Kirsti

Assigned by
North Karelia Adult Educational Centre

Abstract

The aim of the project was to produce learning environment in fields of leadership and management. Key target was to improve learning process more efficient and more flexible. Using internet would also make learning more self-directed and help sharing the knowledge.

The learning environment was developed in parallel with the teaching process of one group. Our own experiences and users feedback of Moodle environment were able to exploit immediately. The basic question was how to make useful and attractive learning environment for middle-aged people. It was successful experiment.

The plan of project was fulfilled. Now we have effective instrument for sharing knowledge between students, tutors and supervisors. We are connecting people and learning via internet and Moodle. In addition, many ideas for further development were created.

Keywords
training, learning, leading, managing, learning environment, internet, study

Miscellaneous
Moodle

SISÄLTÖ

SISÄLTÖ 4

1. JOHDANTO 5

2. KEHITYSTEHTÄVÄN TAUSTAA 5

2.1 Johtamiskoulutus Aikuisopistolla 5
2.2 Oppimisjärjestelyt 6
2.3 Opiskelijat 6
2.4 Opetussisällöt 6

3. KEHITTÄMISTEHTÄVÄN MÄÄRITTELY JA TIETOPERUSTA 7

3.1 Tavoitteet 7
3.2 Reunaehtoja ja rajauksia 7
3.3 Käyttömuodot 8

4. OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN 8

4.1 Tekninen oppimisympäristö 8
4.2 Oppimisen viitekehys ja sisällöt 8
4.2.1 Tavoiteltava ammatillinen osaaminen 8
4.2.2 Opetuksen sisältö 11
4.3 Henkilökohtaistaminen ja opiskelijan ohjaus 14

5. KEHITTÄMISSUUNNITELMA 14

5.1 Suunnitelman laadinta 15
5.2 Suunnitelman sisältö 15
5.2.1 Kehittämishankkeen kohde, tausta ja tarve 15
5.2.2 Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet 16
5.2.2.1 Kohderyhmä ja käytettävyys 16
5.2.2.2 Tiedonhankinta verkko-opiskelusta ja järjestelmistä 17
5.2.2.3 Ohjelman rakenne ja aineiston yhteistuotantomahdollisuuksien selvitys 17
5.2.2.4 Henkilökohtaistaminen ja opiskeluun orientoituminen 17
5.2.2.5 Tutkintosuoritusten dokumentointi ja oppimisympäristön testaus 17
5.2.2.6 Vuorovaikutusympäristö ja ongelmanratkaisun tukeminen 18
5.2.3 Aikataulu ja resurssit 18

6. KEHITTÄMISHANKKEEN TULOKSET 18

6.1 Oppimisympäristön esittely 19

7. JOHTOPÄÄTÖKSET JA ARVIOINTI 23

7.1 Käyttökokemukset 23
7.2 Tulosten arviointi 24
7.3 Jatkokehittämistarpeet 25

LÄHDELUETTELO 25

1. Johdanto

Verkko-oppimisympäristöihin käytettävät ohjelmistot ovat kehittyneet käyttäjäystävällisiksi. Samoin eri opiskeluratkaisuja tukeva toiminnallisuus ja toisaalta muunneltavuus on antanut vahvan kehityssysäyksen verkko-opetuksen laajemmalle käytölle. Verkossa oppiminen ja opettaminen ovat tulossa osaksi jokaisen opettajan arkea.

Tietotekniikka on tuonut valtavasti erilaisia välineitä ja mahdollisuuksia opetuksen käyttöön. Liitutaulun korvautuminen piirtoheitin kalvoilla oli aikansa läpimurto. Dataprojektoreiden halventuessa ja se myötä yleistyessä tuli paljon uusia mahdollisuuksia tehdä näyttäviä esityksiä. Digitaalinen kuvan ja äänen käsittely eri muodoissaan sekä videot multimedian muodossa saattoivat jopa korvata osittain perinteisen opettajan työn.

Internetin leviäminen työpaikoilta koteihin loi kasvualustan ajasta ja paikasta riippumattomille opiskeluratkaisuille. Globalisoituvassa maailmassa voidaan toteuttaa esimerkiksi jonkin yrityksen henkilöstölle internetin välityksellä sama koulutusohjelma eripuolilla maailmaa. Samalla internet on avannut suorat väylät kiihtyvällä nopeudella kasvaviin tietovarastoihin.

Verkko-oppimisympäristöt tekevät kiihtyvällä vauhdilla uusia aluevaltauksia ja tästä syystä on perusteltua lähteä soveltamaan sitä myös johtamiskoulutuksiin Pohjois-karjalan Aikuisopistolla.

2. Kehitystehtävän taustaa

Kehittämistehtävän taustalla on työelämässä oleville aikuisopiskelijoille suunnatun johtamiskoulutuksen kehittäminen Pohjois-Karjalan Aikuisopistossa. Monet aikuiskouluttajat tulevat työelämästä ja he toteuttavat aikuisopiskelua itseensäkin suhteen hankkiessaan opetuksessa tarvittavia taitoja. Aikuisopistossa kannustetaan kouluttajia hankkimaan osaamista verkko-opetuksesta ja oppimisympäristöjen kehittelystä.

2.1 Johtamiskoulutus Aikuisopistolla

Johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta on järjestetty Pohjois-Karjalassa vuodesta 1999 alkaen. Ensimmäiset koulutukset toteutettiin Joensuun Ammatti-instituutissa. Vuodesta 2003 alkaen JET – koulutusten järjestämisestä on vastannut Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimiva Aikuisopisto.

Johtamisen erikoisammattitutkinto on saavuttanut hämmästyttävän suosion. Tähän mennessä Suomessa on tutkinnon suorittaneita yli 14000 henkilöä. Pohjois-Karjalan Aikuisopistolla on käynnistynyt 23 JET – opiskeluryhmää. Opiskelijoiden suuri määrä on kannustanut pohtimaan uusia pedagogisia oppimismenetelmiä sekä monipuolisempia oppimisympäristöjä.

Jokainen toteutunut opiskelijaryhmä on opiskellut heille erikseen suunnitellun yksilöllisen ohjelman mukaan. Räätälöinnissä otetaan huomioon myös työnantajan toiveet, mikäli opiskelijat tulevat samasta työpaikalta.

2.2 Oppimisjärjestelyt

Aikuisopiston johtamiskoulutuksen ensisijaiset opetustilat sijaitsevat Joensuussa Kaislakadulla. Koulutuspäiviä järjestetään myös eri paikkakunnilla asiakkaiden läheisyydessä. Pienryhmien ja henkilökohtaiset ohjaukset järjestetään tilanteen mukaan joko oppilaitoksella tai asiakkaan työpaikalla.

Johtamiskoulutuksissa korostetaan opiskelijan omaa vastuuta ja oma-aloitteisuutta oppimisesta. Lähiopetuspäiviä järjestetään 1-2 kertaa kuukaudessa. Näitä täydentävät etäopiskelutehtävät, työssä oppiminen, opiskelun ohjaus sekä suunnitelmallisesti omassa työssä toteutettavat tutkintosuoritukset. Opiskelijoita kannustetaan itsenäiseen tiedonhankintaan sekä lukemaan johtamiskirjallisuutta.

Pienryhmätapaamisissa pyritään vuorovaikutteisuuteen ja asiantuntijuuden jakamiseen. Opiskelijat ovat antaneet myönteistä palautetta pienryhmätapaamisista.

Johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus rakentuu tutkinnon perusteissa esitettyjen ammattitaitovaatimusten ja osaamiskohteiden mukaisesti. Valmistavakoulutus rytmitetään myös molempien tutkinnonosien mukaan.

2.3 Opiskelijat

Johtamisen erikoisammattitutkintoon hakeutuvien henkilöiden pitää työskennellä esimiesasemassa ja heillä pitää olla työkokemusta yli viisi vuotta. Opiskelijan esimiesasemalla on suuri merkitys koska tutkintosuoritukset tehdään omalla työpaikalla omiin työtehtäviin liittyen. Esimerkiksi opiskelijan pitää valita oman työnsä kannalta olennainen kehittämiskohde, laatia sille kehittämisprojekti sekä johtaa projektin toteutus ja raportoida projektin tulokset.

Tyypillisen JET – opiskelijan ikä on keskimäärin 40 vuotta ja hänellä on opisto- tai korkeakoulututkinto. Yleensä heillä on pitkä ja monipuolinen työkokemus. He ovat aktiivisia ja hyvin työssään menestyneitä henkilöitä. Tavallisesti osallistujilla on melko vähän aikaisempaa johtamiskoulutusta. Opiskelijat ovat hyvin kiireisiä sekä työssään että vapaa-aikana. Opiskelijaryhmä koostuu hyvin erilaisista ammattiryhmistä ja heidän kokemustaustansa vaihtelee samoin. Ryhmässä on mukana rehtoreita, koulun johtajia, tiimin vetäjiä, projektipäälliköitä, proviisoreita, toimitusjohtajia, talouspäälliköitä, markkinointipäälliköitä jne.

2.4 Opetussisällöt

Tutkintoon sisältyy kaksi osaa, ”Kehittämisen ja toiminnan suunnittelu” sekä ”Toiminnan johtaminen”. Opiskeluohjelma jaksotetaan tukemaan erikseen kumpaakin tutkinnon osaa. Tutkinto voidaan suorittaa tutkinnon osittain.

Koulutukseen sisältyvän opetuksen tarkoituksena on täydentää tutkinnon suorittajan aikaisempaa johtamisosaamista. Oppilaitoksen järjestämän lähiopetuksen ja ohjauksen lisäksi osa oppimisesta tapahtuu työpaikalla työpaikkaohjaajan avustuksella.

Opiskelijan tutkintosuoritukset suunnataan henkilön omalla vastuualueella toteutuviin johtamis- ja kehittämistehtäviin. Tutkintosuorituksia arvioivat työelämän ja oppilaitoksen edustajat.

Opetussisältöjen taustaa ja toteutusta on kuvattu tarkemmin kohdassa 4.2.2.

3. Kehittämistehtävän määrittely ja tietoperusta

Oppimisympäristön tarkoituksena on aktivoida JET -opiskelijoita tietoverkkojen käyttöön opiskelussa ja vuorovaikutuksessa ryhmän ohjaajan kanssa. Lisäksi halutaan mahdollistaa joustavampi oppimateriaalin tuotanto ja käyttö liiketalous- ja yrittäjyystiimissä . Käyttäjien valmiudet ja tarpeet huomioidaan oppimisympäristön kehittämistyössä.

3.1 Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli uudistaa Aikuisopiston johtamiskoulutuksen toteutustapaa hyödyntäen verkko-oppimisympäristöjä ja tietoverkkoja. Näin halutaan luoda opiskelijakohtaisesti optimaaliset oppimisolosuhteet ja -menetelmät.

Toisena tavoitteena oli tehostaa opetustiimin asiantuntijuuden jakamista ja tuotettujen aineistojen yhteiskäyttöä. Johtamistaitoihin sisältyy monia laajoja osaamiskokonaisuuksia ja näiden kattava hallinta edellyttää työnjakoa ja henkilökohtaisia vastuualueita.

Hankkeen kolmantena tavoitteena oli systematisoida tutkintoprosessin etenemistä, säilyttäen samalla tutkintosuoritusten yksilöllisyys.

3.2 Reunaehtoja ja rajauksia

Kehitettävän oppimisympäristön pitää olla helposti omaksuttava, selkeä ja helppokäyttöinen. Näin autetaan myös vaatimattomilla atk-taidoilla tulevien henkilöiden polkua oppimisympäristön käyttäjäksi.

Toimintamallissa ja menetelmissä huomioidaan opiskelijakohtainen joustavuus sekä vaihtoehtoiset toimintamallit. Muunneltavuudesta on etua kouluttajille sekä erilaisille opiskeluryhmille. Toiveena on yleiskäyttöisen pohjan tekeminen, jota voi käyttää kouluttajakohtaisten ratkaisujen tuottamiseen.

Kaikkien johtamiskouluttajien pitää päästä oppimisympäristöön sekä tutustumaan opetusmateriaaleihin. Kouluttajat joutuvat ohjaamaan toisten kouluttajien ryhmiä lomien ja vastaavien poissaolojen aikana.

3.3 Käyttömuodot

Oppimisympäristöä käytetään opiskelijaksi hakeutujien osaamistason kartoitukseen, opiskelun ja tutkinnon suorittamisen ohjaukseen, oppimistehtävien antamiseen ja arviointiin, palautteen antamiseen, opiskelijoiden väliseen vuorovaikutukseen ja keskusteluihin sekä aineistojen säilytykseen ja siirtoon. Uusia ideoita on syntynyt jo kokeiluvaiheessa ja oletettavasti niitä syntyy jatkuvasti käyttökokemusten myötä.

4. Oppimisympäristön kehittäminen

Kehittämistyön tarkoituksena on yhdistää ajanmukaiset opiskelusisällöt, kokonaisvaltainen johtamisajattelu ja soveltuvimmat tekniset ratkaisut käyttäjäystävälliseksi oppimisympäristöksi. Haasteena on kokonaisnäkemyksen luominen oppimisprosessista ja siinä tarvittavista välineistä. Toinen merkittävä riskitekijä on suunnitteluun ja toteutukseen tarvittavan ajan puuttuminen. Kehittämistyö tehdään normaalin koulutus- ja ohjaustyön ohessa.

4.1 Tekninen oppimisympäristö

Oppimisympäristö tehdään Pohjois-Karjalan Koulutuskuntayhtymän valitsemalle ja personoimalle Moodle -alustalle. Järjestelmä on käytettävissä kaikkialta osoitteessa http://moodle.pkky.fi. Järjestelmän käyttöä helpottaa Aikuisopistossa säännöllisesti järjestettävä Moodle -käyttäjäkoulutus.

4.2 Oppimisen viitekehys ja sisällöt

Johtamiskoulutusten opetussisältöjä uudistetaan jatkuvasti. Tätä kehitystä ohjaavat uudet tutkimustulokset, koulutuksen vaikuttavuudesta saadut kokemukset sekä kirjallisuudesta saatavat uudet lähestymistavat. Samoin huomioidaan asiakkaiden tiedostamat osaamis- ja kehittämistarpeet.

4.2.1 Tavoiteltava ammatillinen osaaminen

Koulutuksen tavoitteena on täydentää henkilöiden aikaisempaa johtamisosaamista siten, että heillä on koulutuksen päättyessä johtamisen erikoisammattitutkinnon perusteissa vuodelta 2006 määritelty ammattitaito. Näyttötutkinnon ensimmäinen osa suuntautuu toiminnan ja johtamisen suunnitteluun. Toinen osa kohdistuu toiminnan johtamiseen.

Johtamisen erikoisammattitutkinto toteutetaan näyttötutkintona. Näyttötutkinnoissa vaadittava ammattitaito osoitetaan omaan työhön liittyvillä tutkintosuorituksilla ja se on täysin riippumaton osaamisen hankintatavasta. Näyttötutkinnossa opettajien työ painottuu yhä enemmän analysoijan, valmentajan, prosessin ohjaajan ja jopa konsultin tehtäviin. Lähtökohtana on opiskelijan itseohjautuvuuteen luottaminen ja sen vahvistaminen.

Näyttötutkintojen ja niihin valmistavan koulutuksen järjestäminen edellyttävät yksilöllisiä sekä monin tavoin joustavia toimintamalleja. Tutkintosuoritukset räätälöidään tutkinnon, työpaikan ja näyttötutkinnon suorittajan mukaan. Myös oppisisällöt, oppimisratkaisut ja oppimistehtävät vaihtelevat merkittävästi eri henkilöiden ja ryhmien kohdalla. Oppimisratkaisujen tulee täyttää samanaikaisesti näyttötutkinnon perusteiden sekä työelämän asettamat vaatimukset. Työelämän odotusten toteutuminen on ehdottoman tärkeää näyttötutkinnon järjestäjän imagon ja tulevaisuuden kannalta. Yksi avain tähän on kyky tulkita ja ymmärtää työelämän muuttuvia tarpeita.

Työelämän osaamistarpeita on tutkittu yli toimialarajojen haastattelemalla ylintä johtoa, esimiehiä ja työntekijöitä. Kyselyjä tehtiin 4500 kappaletta (Visanti 1999, 93). Kaikilla toimialoilla korostuivat seuraavat osaamisalueet:

- laatuosaaminen
- tuloshakuisuus
- asiakasosaaminen
- ihmissuhdetaidot
- yhteistyötaidot
- oma-aloitteisuus
- vastuunotto
- oman työn suunnittelu
- kiireensietokyky.

Nämä ovat mielestäni kaikilta työntekijöiltä vaadittavia työelämän yleistaitoja, joiden merkitys korostuu esimiestyössä. Johtaja itse toimii esimerkkinä näiden taitojen suhteen ja toisaalta näiden taitojen valmentajana henkilöstön parissa.

Talouselämä – lehden tekemässä kyselytutkimuksessa moni vastaaja korosti, että erityisesti nuorten pitäisi kehittää kommunikointi ja johtamistaitojaan. Lehden tekemän tutkimuksen mukaan halutuimpia työelämän osaajia voidaan luonnehtia seuraavasti:

Tärkeimmät ominaisuudet ja taidot

- Strateginen ajattelukyky
- Muutoshalu ja -kyky
- Kommunikointikyky
- Tiimityötaidot

Yleisimmät uran esteet

- Huono ihmisten johtamisen taito
- Huono yhteistyökyky
- Kapea-alaisuus
- Itsekeskeisyys

Kuva 1. Halutuimmat työelämän osaajat (Talouselämä 2006)

Ruohotie on tutkinut koulutuksen ja työelämän yhteyksiä ja hän on kiteyttänyt tutkimustuloksiaan esimerkiksi alapuolella olevassa kaaviossa. Ihmisten ja tehtävien johtaminen liittyy välittömästi johtamiseen. Kommunikointitaito ja innovaatioiden edistäminen ovat välttämättömiä aputaitoja johtamisessa vaadittavan vaikuttavuuden synnyttämiseksi. Elämänhallinta on taas edellytys johtajana toimimiselle, pitää jaksaa ja osata säädellä omaa toimintaansa.

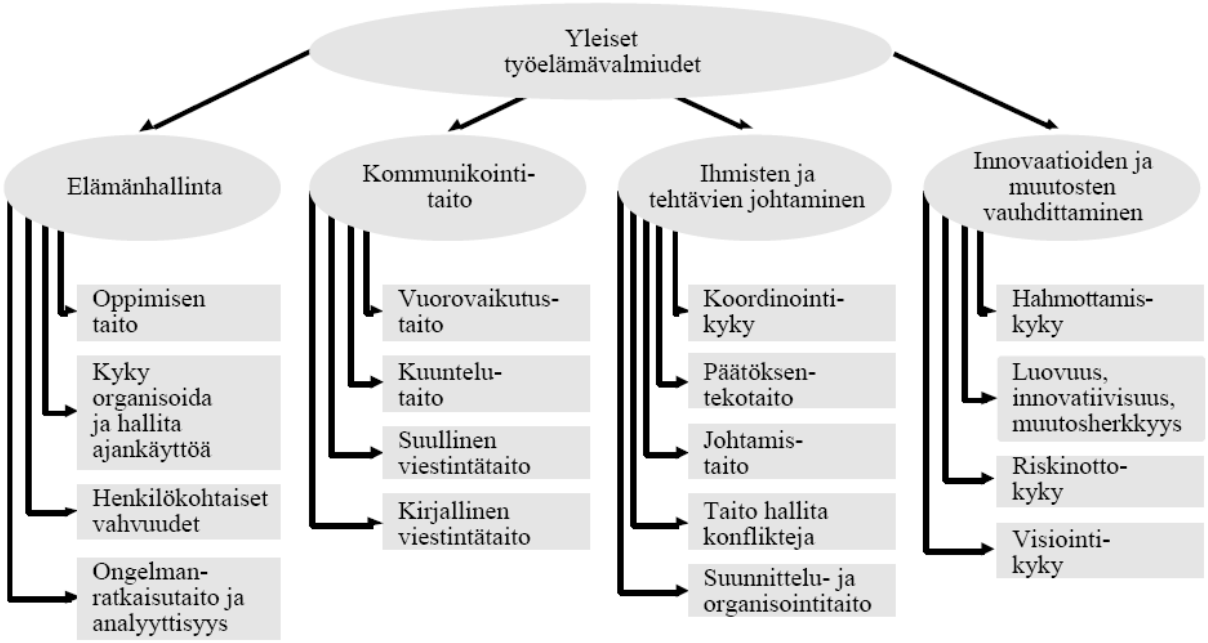

Kuva 2. Yleiset työelämävalmiudet ja niiden jäsentyminen erillisiksi taidoiksi tai kyvyiksi (Ruohotie 2000)

Kari Neilimo on taustaltaan Tampereen yliopiston professori sekä entinen SOK:n pääjohtaja. Hänen mukaansa 2000 – luvun alkuvuosikymmenten johtajaosaamisalueita ovat (Neilimo, 2004)

- Ihmissuhdetaitojen hallinta
- Strategisen osaamisen taidot
- Kommunikointi- ja esiintymiskyky
- Analyyttisyys
- Nopea reagointi, joustavuus ja muuntumiskyky
- Oman toimialan, asiakkaiden ja keskeisten sidosryhmien tuntemus
- Pitkäjänteisyys
- Eettisesti korkeatasoinen toiminta

Johtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelma on kehittynyt jatkuvasti toteutuksista saadun kokemuksen sekä johtamisosaamisen uudistumisen myötä. Uutena komponenttina kehitykseen tulee mukaan verkko-opetuksen mahdollisuuksien parantuminen.

JET – koulutuksen osaamiskokonaisuus rakentuu seuraavin näkökulmien ja teemojen ympärille.

© Pertti Jyrkönen 2006

Jet -koulutusohjelman sisällöt suunnitellaan tarkastelemalla opiskelijoiden osaamistarpeita yllä kuvattujen johtamisen näkökulmien alueilta. Tämä osaamisen jäsentely on kehittynyt henkilökohtaisen kokemuksen ja kirjallisuudesta saatavien oppien yhdistelynä.

4.2.2 Opetuksen sisältö

JOHTAMISEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO
JET16 -ryhmän valmistava koulutus

Koulutuksen kesto	19.9.2006 – 20.9.2008
Paikka	Aikuisopisto, Kaislakatu 3
Ryhmän ohjaaja	Pertti Jyrkönen 050 343 3301 (pertti.jyrkonen@pkky.fi)
Tutkintomestari	
Työpaikkaohjaajat	

Nro	Aika ja paikka	Teema / sisältö	Vastuuhenkilöt
O	ti 19.9.2006 klo 9.00 -12.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Ryhmän aloitus, näyttötutkinnon järjestäjä, ohjelmaan ja toisiimme tutustuminen	Kouluttaja Pertti Jyrkönen

1	pe 22.9.2006 klo 9.00 – 16.00 Karjalankatu 3, auditorio	MENESTYVÄ JOHTAMINEN – miten haastan itseni?	Tekniikan tohtori Helena Åhman Hunting Minds Oy
O	pe 17.11.2006 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	JET tutkinto, opiskeluun ja tutkintosuorituksiin orientoitu-minen, osaamiskartoitukset. Moodleen kirjautuminen ja käytön harjoittelu	Kouluttajat Pertti Jyrkönen ja Päivi Kiiskinen
2	pe 15.12.2006 klo 11.30 -16.00 Tikkarinne 9, auditorio	JOHTAMISVIESTINTÄ - unohdettu johtamisen alue?	KTT Jari Salminen
3	ti 23.1.2007 klo 9.00 – 16.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Projektien suunnittelu ja johtaminen	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
4	to 22.2.2007 klo 9.00 – 15.00 Niskakatu 17, auditorio	Työlainsäädäntö ja sopimusjuridiikka	Asianajaja Harri Kontturi Kontturi & Co Oy
5	to 1.3.2007 klo 8.30 – 16.00 Tulliportinkatu 3 I, auditorio	Itsensä ja vuorovaikutuksen johtaminen	Toimitusjohtaja Tony Dunderfelt Dialogia Oy
O	0,5 pv / ryhmä, kevät 2007 ti 10.4.2007 klo 17 – 20 ke 18.4.2007 klo 8.30 -12 to 19.4.2007 klo 12 – 16	Pienryhmäohjaukset Henkilökohtainen näyttösuunnitelma HENSU Kehittämiskohteiden valinta ja suunnitelmien laadinta **PUTSI** (Kaislakatu 3, luokka 25) **MOPPI** (Kaislakatu 3, luokka 25) **POSSIT** (Kaislakatu3, luokka 1)	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
6	pe 27.4.2007 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Tiimityön taidot ja menetelmät	Kouluttaja Jouni Holopainen
7	to 24.5.2007 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka M2 (Maatalossa)	Strateginen ajattelu, strategiatyön mallit ja menetelmät sekä strategian kuvaaminen	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
O	0,5 pv / ryhmä, kesä 2007 Elokuu 2007	Pienryhmäohjaukset Näyttöihin ohjausta pienryhmissä ja kehittämishankkeiden ryhmäprosessointia **PUTSI** (Kaislakatu 3, luokka) **MOPPI** (Kaislakatu 3, luokka) **POSSIT** (Kaislakatu3, luokka)	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
8	ti 28.8.2007 klo 9.00 – 15.00	Talouden seuraaminen sekä arviointi tuloslaskelman, taseen ja tunnuslukujen avulla	Kouluttaja Riitta Suomalainen

	Kaislakatu 3, luokka 25		
9	ke 26.9.2007 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Henkilöstövoimavarojen tehokas johtaminen	Kouluttaja Henna Rummukainen
N	Noin 2 tuntia / henkilö lokakuu 2007 omalla työpaikalla	Tutkintotilaisuus (näyttökeskustelu), näyttötutkinnon osa 1 Sovitaan henkilökohtaiset ajat (Näyttöaineisto toimitetaan ryhmän ohjaajalle kaksi viikkoa ennen tutkintotilaisuutta)	NTM Jouni Holopainen Työnantajan edustaja Työpaikan edustaja
10	to 25.10.2007 klo	Johtamisen uudet tuulet – kohti parhaita johtamiskäytäntöjä Syväjohtamisen viitekehyksen tuella	
11	pe 23.11.2007 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 1 (Karpalo)	Toimintaprosessien laatu, ohjaus ja johtaminen	Kouluttaja Jouni Holopainen
12	ti 11.12.2007 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Strategioiden toimeenpano ja seuranta	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
13	to 31.1.2008 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Asiakkuuksien ja yhteistyösuhteiden johtaminen	
14	ti 26.2.2008 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Muutoksen johtaminen	Kouluttaja Jouni Holopainen
15	Maaliskuu 2008	Ratkaisukeskeinen työyhteisön ja tiimin kehittäminen Reteaming – työyhteisöjen valmennus- ja kehittämismenetelmä.	
O	0,5 pv / ryhmä maaliskuu 2008	Pienryhmäohjaukset Suunnitelmien toteutuksen raportointi ja arviointi **PUTSI** (Kaislakatu 3, luokka) **MOPPI** (Kaislakatu 3, luokka) **POSSIT** (Kaislakatu3, luokka)	Pertti Jyrkönen
16	ti 22.4.2008 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Kohti vaikuttavaa johtamista – miten haastan itseni?	Kouluttaja Pertti Jyrkönen
17	to 29.5.2008 klo 9.00 – 15.00 Kaislakatu 3, luokka 25	Kohti sisäistä yrittäjyyttä – mitä se voi merkitä yksilölle ja työyhteisölle?	Kouluttaja Riitta Suomalainen

O	0,5 pv / ryhmä tarvittaessa ennen 2. näyttöä kesäkuu 2008	Tutkintosuorituksiin ohjausta pienryhmissä, kehittämisraporttien ryhmäprosessointia **PUTSI** (Kaislakatu 3, luokka) **MOPPI** (Kaislakatu 3, luokka) **POSSIT** (Kaislakatu3, luokka)	Pertti Jyrkönen
18	Syyskuu 2008	Avoin	
N	n. 2 tuntia / henkilö syyskuu 2008 työpaikalla	Tutkintotilaisuus (näyttökeskustelu), näyttötutkinnon osa 1 Sovitaan henkilökohtaiset ajat (Näyttöaineisto toimitetaan ryhmän ohjaajalle kaksi viikkoa ennen tutkintotilaisuutta)	NTM Jouni Holopainen Työnantajan edustaja Vertaisarvioija

Opiskelussa käytetään soveltuvilta osin Moodle verkko-oppimisympäristöä.
Sinisellä merkityt ajat ovat ennakkovarauksia ja ne voivat muuttua.
Opetusharjoittelukerrat on kirjoitettu punaisella.

4.3 Henkilökohtaistaminen ja opiskelijan ohjaus

Koulutusohjelmassa aloittavat opiskelijat testaavat aluksi omaa johtamisosaamistaan arvioimalla itse sekä pyytämällä palautetta työtovereiltaan. Jokaisen opiskelijan osaamistarpeet ja oppimisprosessit ovat yksilöllisiä. Yksilölliset erot huomioidaan opiskelun ohjauksessa sekä kehittämiskohteiden valinnassa ja tavoitteiden määrittelyssä. Opiskelijoilla on yleensä taustana ylempi korkeakoulututkinto, joten heillä on hyvät oppimisvalmiudet. Esimiestyö on kiireistä ja se heijastuu välitehtävien ja tutkintosuoritusten tekemiseen. Motivaatiota puolestaan edistää se, että kehittämistehtävät voidaan liittää välittömästi omaan työhön ja sen kehittämiseen.

Oppimista tuetaan antamalla palautetta henkilökohtaisesta opiskeluohjelmasta ja kehittämistehtävistä sekä järjestämällä henkilökohtaisia ja pienryhmäohjauksia. Ohjaaja on jatkuvasti tavoitettavissa puhelimitse, sähköpostilla sekä nykyisin myös verkko-oppimisympäristön kautta.

Oppimisympäristöä kehitettäessä on huomioitu henkilökohtaistaminen hakeutumis-, tutkinnon suorittamis- ja osaamisen hankintavaiheessa. Osaamisen viitekehyksenä käytettiin johtamisen neljää näkökulmaa. Oppimisprosessit voivat vaihdella hyvin monimuotoisesti yksilöllisten reunaehtojen ja tarpeiden ohjailemana.

5. Kehittämissuunnitelma

Kehittämishankkeeseen sisältyvät keskeiset tavoitteet ja tehtävät oppimisympäristön kehittämiseksi elokuu 2006 – syyskuu 2007 välisenä aikana. Oppimisympäristön jatkokehittäminen ja testaaminen jatkuu hankkeen päätyttyä.

5.1 Suunnitelman laadinta

Suunnitelman laadinnasta vastasi Pertti Jyrkönen. Suunnittelutyö aloitettiin elokuussa 2006 Moodle -oppimisympäristöön tutustumisella. Suunnitelman ensimmäinen versio valmistui syyskuussa 2006 ja sitä päivitettiin pienin tarkistuksin 11.12.2006.

Suunnittelun perusideana oli oppimisympäristön tekeminen ja välitön testaus syyskuussa alkaneella opiskeluryhmällä.

5.2 Suunnitelman sisältö

Suunnitelman nimeksi valittiin ”Pohjois-Karjalan Aikuisopiston liiketalousosaston johtamiskoulutusten uudistaminen Jet - Net – verkko-oppimisympäristöä hyödyntäen”.
Seuraavassa kuvataan kehittämistyön vaiheet alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Tässä hankkeessa suunnitelman roolina oli kokonaiskäsityksen ja työprosessien hahmottaminen. Näin pidettiin hyvinkin sirpaloitunut toteutusvaihe kasassa ja hallinnassa.

5.2.1 Kehittämishankkeen kohde, tausta ja tarve

Kehittämishankkeen teemana on johtamiskoulutuksen uudistaminen hyödyntämällä nykyaikaisen verkko-opetuksen mahdollisuuksia ja toimintamalleja.
Hankkeessa arvioidaan kriittisesti sekä uudistetaan aikaisemmin käytössä olleita osaamisen analysointitapoja, oppimistavoitteita, opetussisältöjä ja -menetelmiä, palautteen antamista, aineistoja sekä vuorovaikutteisuutta.

Pohjois-Karjalan Aikuisopistossa on järjestetty Johtamisen erikoisammattitutkintoon valmistavaa koulutusta vuodesta 2003 alkaen. Tutkinnonsuorittajien määrä on kasvanut räjähdysmäisesti ja on tällä hetkellä lähes kaksisataa. Normaalien ryhmien koko on 12 – 20 henkilöä ja jokaisella ryhmällä on yksilöllinen ohjelma ja opiskeluaikataulu.

Kehittämällä toimiva verkko-oppimisympäristö tehostetaan ryhmien kouluttajien ja ohjaajien työskentelyä sekä rakennetaan yhteistyömalli oppimateriaalien jatkuvaa kehittämistyötä varten. Oppimisprosessin uudelleensuunnittelun ansiosta on mahdollista hyödyntää aikaisemmin toteutetuista koulutuksista saatuja kokemuksia sekä soveltaa uusinta pedagogista tietämystä uusien oppimiskokonaisuuksien rakentamisessa. Kehittämisprojekti tuottaa uutta tietoa ja kokemusta verkko-oppimisympäristöistä koko liiketalousosaston käyttöön.

Pedagoginen osaaminen kehittyy käytännöllisellä tavalla, kun suunnitellaan uusia osaamistavoitteita, oppisisältöjä ja opetusmenetelmiä yhdessä opiskelijoiden kanssa.

5.2.2 Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Hanke tukee konkreettisella tavalla osaston käyttämien opetusmenetelmien uudistamista sekä uuden teknologian käyttöönottoa. Työyhteisömme ydinprosessi on oppiminen ja tämä hanke keskittyy sen kehittämisen.

Hankkeen avulla saavutettavia tuloksia ovat:

- aineistojen monipuolisuus, laatu ja käytettävyys parantuvat
- asiakaslähtöisempi opiskelun ohjaus
- oppimisprosessin laatu ja sujuvuus parantuu
- palautteen antaminen opiskelijoille tehostuu
- enemmän vuorovaikutteisuutta opiskelijoiden kanssa
- uusia ja monipuolisempia oppimisratkaisuja
- uusia mahdollisuuksia vertaisoppimiseen ja oppimisverkostoihin
- työilmapiiri muuttuu aloitteellisemmaksi ja innovatiivisemmaksi
- syntyy edellytyksiä hiljaisen tiedon jakamiseen

Kehittämisprojektin päävaiheita ovat kohderyhmään ja käytettävyyteen liittyvät vaatimukset, tiedonhankinta verkko-opiskelusta ja käytänteistä, käytettävän Moodle -alustan opiskelu, ohjelman sisällön jakaminen oppimiskokonaisuuksiksi (punainen lanka / moduulit), aineiston yhteistuotantomahdollisuuksien selvitys, opiskelun henkilökohtaistamisen ja ohjauksen suunnittelu, oppimistehtävien ja palautteen antamisen suunnittelu, näyttötutkinnon dokumentointi ja arviointi, vuorovaikutusympäristön suunnittelu sekä tiedonhakua ja ongelmanratkaisua tukevat toiminnot.

Hankkeen kokonaisvaltaisuudesta johtuen yksittäisten toimenpiteiden laajuutta voidaan muuttaa, jotta kokonaisaikataulu tulisi toteutumaan suunnitellulla tavalla.

5.2.2.1 Kohderyhmä ja käytettävyys

Johtamiskoulutuksen opiskelijoilla on useimmiten pitkä ammatillinen työkokemus sekä vähintään viiden vuoden kokemus esimiestyöstä.
Tyypilliset opiskelijat ovat 40 – 60 vuoden ikäisiä henkilöitä, joilla on akateeminen ammatillinen koulutus. He ovat motivoituneita ja kokeneita opiskelijoita, jotka ovat edenneet vastuullisiin työtehtäviin. Opiskelun kannalta katsottuna merkittävä hankaluus on työstä aiheutuva kiire sekä puute opiskeluun tarvittavasta ajasta. Opiskelijoiden tietotekniikan osaamisessa ja tietoverkkojen käyttövalmiuksissa on huomattavan suuria eroja.

Motivaation kannalta on hyödyksi, että opiskeluun ja näyttötutkintoon vaadittavat tehtävät voidaan liitää omaan työhön ja sen kehittämiseen.

Käytettävyyteen liittyviä vaatimuksia määriteltäessä lähdetään siitä, että kaikilla on valmius ainakin oppimisympäristön rajattuun käyttöön opastuksen, ohjeiden sekä 2-4 tuntia kestävän koulutuksen avulla.

5.2.2.2 Tiedonhankinta verkko-opiskelusta ja järjestelmistä

Tutustutaan verkko - opetuksen opintokokonaisuuteen ja saatavissa olevaan aineistoon sekä haetaan tietoa internetin välityksellä. Tutustutaan alan kirjallisuuteen ja muualla saatuihin kokemuksiin. Osallistutaan aktiivisesti verkko - opetuksen opintoihin sekä tehdään niihin liittyvän tehtävän valinta, suunnittelu ja toteutus.

Hankitaan oppimisympäristön suunnittelussa ja käytössä tarvittavaa tietoa Moodlen käyttöliittymästä, rakenteesta, käytettävyydestä sekä käyttöohjeista. Hankitaan kiinnostuneille opintopiirin jäsenille omat käyttäjätunnukset Moodleen, jotta he voivat seurata oppimisympäristön rakentumista ja tuoda siihen oman panoksensa. Järjestetään opiskelijoille lyhyt Moodlen käyttökoulutus ja testataan käyttöliittymää alkavassa JET – ryhmässä.

5.2.2.3 Ohjelman rakenne ja aineiston yhteistuotantomahdollisuuksien selvitys

Kerätään kouluttajien kokemukset JET – ohjelman rakenteesta ja pohditaan tiimin kanssa, mihin suuntaan opetusta tulisi kehittää. Kiteytetään tiimin näkemys uusista oppimiskokonaisuuksista. Määritellään oppimismoduulien oppimistavoitteet ja sisällöt.

Keskustellaan oppimispiirissä kiinnostuksesta osallistua oppimateriaalien tuotantoon. Sovitaan ryhmän kanssa yhteisistä toteutuksista. Etsitään netistä johtamiskoulutukseen soveltuvia vapaasti käytettäviä aineistoja, tietolähteitä ja testejä.

5.2.2.4 Henkilökohtaistaminen ja opiskeluun orientoituminen

Huomioidaan henkilökohtaistaminen ja selvitetään sitä koskevat uudet määräykset sekä niiden asettamat vaatimukset näyttötutkintoon johtavan opiskelun ohjaukselle. Suunnitellaan kuinka henkilökohtaistaminen toteutetaan prosessina hakeutumis-, opiskelu- ja näyttötutkinnon suoritusvaiheessa. Kehitetään tarvittavat ratkaisut ja työkalut henkilökohtaistamista varten.

Suunnitellaan opiskelun orientaatiovaiheen tavoitteet, sisältö ja toteutustapa. Valitaan oppimistehtävien aiheet, tavoitteet ja työskentelyprosessit. Suunnitellaan oppimistehtäviä koskevan palautteen antamisessa käytettävät periaatteet ja menetelmät.

5.2.2.5 Tutkintosuoritusten dokumentointi ja oppimisympäristön testaus

Suunnitellaan osaamisen lähtötason kartoitus ja tutustuminen näyttötutkinnon perusteisiin sekä muut osaamisen tasoa arvioivat menettelyt. Suunnitellaan opiskelijan henkilökohtaisen näyttösuunnitelman ohjaus ja tutkintosuoritusten ohjauksessa käytettävät työkalut.

Suunnitellaan ja ohjeistetaan tehtävien tekeminen ja toimitus koulutuksen järjestäjälle sekä palautteen antaminen. Annetaan ohjeet tutkintosuoritusten arvioinnista ja arviointien dokumentoinnista.

Suunnitellaan muutamia uusia oppimisratkaisuja hyvien pedagogisten käytäntöjen mukaisesti. Ratkaisut toteutetaan ja niitä testataan aidossa oppimisympäristössä todellisilla opiskelijoilla. Arvioidaan näiden vaikutuksia oppimistuloksiin.

5.2.2.6 Vuorovaikutusympäristö ja ongelmanratkaisun tukeminen

Suunnitellaan opiskelijoiden käyttöön vertaisoppimista ja oppimisteemojen syventämistä palveleva vuorovaikutusympäristö. Pohditaan mahdollisia aihealueita sekä toteutukseen liittyviä innovatiivisia mahdollisuuksia. Tutkitaan erilaisten verkko-oppimisen työkalujen käyttömahdollisuuksia.

Luodaan opiskeluryhmille soveltuva tietonurkkaus käsittäen tietoa -tiedosta ratkaisuja, tietoa uusimmasta ammattialan kirjallisuudesta sekä johtamistyöskentelyssä tarvittavista työkaluista. Sisällytetään opiskeluun kirjallisuustehtäviä ja niiden tuotokset palautetaan tähän osioon.

5.2.3 Aikataulu ja resurssit

Hankkeen toteutus on alkanut elokuussa 2006 ja sen ensimmäinen vaihe valmistuu tämän suunnitelman määrittelemässä laajuudessa elokuussa 2007. Kokonaisuudessaan oppimisympäristö valmistuu vuoden 2008 loppuun mennessä. Hankkeen toteutus käynnistyi kohderyhmäanalyysillä, Moodle – ympäristön opiskelulla sekä tiedonhankinnalla.

Hankkeen toteutukseen ei tarvita erikseen allokoituja taloudellisia resursseja. Oma työpanokseni irtoaa lähinnä omalla ajalla tehtävästä kehittämistyöstä. Moodle – ympäristö saadaan käyttöön kuntayhtymältä. Tiedonhankinta sekä tietojärjestelmä ja – liikennekulut menevät osaston käyttötalousbudjetista.

Hankkeeseen osallistuvat JET – koulutusten toteutuksista kokemusta omaavat kouluttajat ja asiantuntijat, tietotekniikka-asiantuntijat sekä pedagogisten ratkaisujen asiantuntijat. Uusi toimintamalli synnyttää itsessään uusia ideoita ja toimintamalleja.

Oman opintopiirin jäsenillä on mahdollisuus osallistua suunnitelman toteutukseen, ideointiin, ratkaisujen arviointiin ja testaukseen sekä aineistojen tuottamiseen. Järjestämme mahdollisuuksien mukaan oman opintopiirin työkokouksia, jossa ideoimme ja arvioimme ratkaisuja.

6. Kehittämishankkeen tulokset

Kehittämistyön tulokset ilmenevät toteutuneena oppimisympäristönä sekä myöhemmin todentuvina opiskelijoiden oppimiskokemuksina. Uudet työtavat herättävät kiinnostusta opiskelijoissa ja todettavissa olevaa vastarintaa oppimisympäristön käytölle ei ole ollut. Käytön opiskelun aikana tulee pieniä kömmähdyksiä sekä kouluttajille että opiskelijoille.

6.1 Oppimisympäristön esittely

Moodleen tehty oppimisympäristö on jäsennelty oppimisprosessin etenemisen ja johtajuuden näkökulmien mukaisesti. Aluksi tarkastellaan näyttötutkintojärjestelmää, kartoitetaan opiskelijan osaamisen lähtötilannetta ja opiskelun ohjausta. Seuraavassa osiossa on kerrottu tapahtumat ja lähiopetuspäivät pikakatselua varten sekä tulostettava ohjelma.

Jet -ohjelmaan sisältyy valtakunnallisten huippuasiantuntijoiden luentopäiviä, jolloin tilaisuuteen osallistuu useita koulutusryhmiä. Näiden päivien esittelyt ja aineistot ovat omassa osiossaan.

Seuraavassa osiossa on ohjeet tutkinnon ensimmäisen osan tutkintosuorituksiin ja niiden arviointiin.

Tulevaisuuden johtaminen teemalle ja aineistoille on varattu oma osionsa. Samoin on tehty myös toiminnan johtamiselle.

Osiossa seitsemän ohjataan tutkinnon toisen osan tutkintosuorituksiin ja niiden arviointiin.

Seuraavat kaksi osiota ovat henkilöstön johtaminen ja itsensä johtaminen.

Kymmenes ja samalla viimeinen osio on ”kirjanurkka”. Siellä on kirjallisuutta koskeva keskustelualue sekä paikka johtamiskirjallisuutta koskeville kirjoitelmille.

Pohjois-Karjalan Aikuisopisto
JOENSUU KITEE LIEKSA OUTOKUMPU

Olet kirjautunut nimellä Pertti Jyrkönen. (Kirjaudu ulos)

MOOD ▸ JetNet16

Vaihda roolia... | Muokkaustila päälle

Osio linkit
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Siirry nykyiseen aiheeseen

Henkilöt
- Osallistujat

Aktiviteetit
- Aineistot
- Keskustelualueet
- Tehtävät

Hae keskusteluista
Mene
Tarkennettu haku

Ylläpito
- Muokkaustila päälle
- Asetukset
- Jaa rooleja
- Ryhmät
- Varmuuskopiointi
- Palauta
- Tuo
- Tyhjää
- Raportit
- Kysymykset
- Asteikot
- Tiedostot
- Arvioinnit
- Poistu kurssilta JetNet16

Omat kurssini
- Johtamisen erikoisammattitutkinto verkossa
- JetNet16
- Johtamisen erikoisammattitutkinto (JET)
- JetNet21 Joensuun kaupunki
- Tekniikan erikoisammattitutkinto
- JetNet22
- JetNet20 Metla
- JetNetA
- JetNet23
- Opettaja verkko-oppimisen ohjaajana

Kaikki kurssit ...

Aiheen kuvaus

Tervetuloa kehittämään johtamis- ja esimiestaitojasi JetNet-oppimisympäristössä

Johtamisen erikoisammattitutkinto mahdollistaa johtamisosaamisen vahvistamisen käytännönläheisellä tavalla soveltamalla uutta tietoa välittömästi oman toiminnan ja organisaation kehittämiseen.

Tutkintoon valmistava opiskelu jaksotetaan tavallisesti noin kahden vuoden ajalle, käsittäen lähiopetusta, oppimistehtäviä, ryhmätyöskentelyä sekä itsenäistä opiskelua.

JET-tutkinto koostuu kahdesta osasta ja niissä vaadittava osaaminen osoitetaan omaan työhön liittyvillä tutkintosuorituksilla.

- Johtamisen erikoisammattitutkinto
- Uutiset
- Keskustelualue

1 Opiskelijaksi hakeutuminen, henkilökohtainen suunnittelu ja opiskelun ohjaus

Näyttötutkinnot
- Tietoa näyttötutkinnoista (www-sivusto)
- Tutkinnon perusteet
  - Testaa johtamisosaamisesi
- Hakeutuminen JET -koulutukseen
- Näyttötutkintojärjestelmän käsitteitä

Oppilaitos
- Pohjois-Karjalan Aikuisopisto
- Koulutuksen arviointi

Opiskelun ohjaus
- Tutustumispäivän aineisto
- JET16 pienryhmien kokoonpanot
- Opiskeluun orientaatiopäivän aineisto
- Henkilökohtainen oppimissuunnitelma (HOPS)

2 Opiskeluohjelma

Tästä kohdasta löydät ryhmän yhteiset opiskelutapahtumat, kokoontumisajat ja -paikat.

- 19.9.2006 Ryhmän aloitus- ja tutustumispäivä Kaislakatu 3, luokka 25
- 22.9.2006 MENESTYVÄ JOHTAMINEN-miten haaastan itseni? Karjalankatu 3, auditorio
- 17.11.2006 Opiskeluun orientaatiopäivä Kaislakatu 3, luokka 25 / lka 5
- 15.12.2006 JOHTAMISVIESTINTÄ-unohdettu johtamisen alue? Tikkarinne 9, auditorio
- 23.1.2007 Projektien suunnittelu ja johtaminen Pertti Jyrkönen, luokka 25
- **22.2.2007** Työlainsäädäntö asianajaja Harri Kontturi, Ammattiopisto Niskakatu 17, auditorio
- 27.3.2007 Ajankohta on muuttunut. uusi aika on **1.3.2007.**
- **1.3.2007** Itsensä ja vuorovaikutuksen johtaminen toimitusjohtaja Tony Dunderfelt Dialogia Oy, Koulutuskuntayhtymä Tulliportinkatu 3 I, auditorio
- 27.4.2007 Tiimityön taidot ja menetelmät Jouni Holopainen, luokka 25
- 24.5.2007 Strateginen ajattelu ja suunnittelu Pertti Jyrkönen, luokka M2
- 28.8.2007 Talouden johtaminen Riitta Suomalainen, luokka 25
- 26.9.2007 Henkilöstövoimavarojen johtaminen Henna Rummukainen, lka 25
- 25.10.2007 Johtamisen uudet tuulet Syväjohtamisen viitekehys henkilöstöjohtaja Jaana Väänänen
- 23.11.2007 Toimintaprosessit Jouni Holopainen, luokka 25
- 11.12.2007 Strategioiden toimeenpano Pertti Jyrkönen, luokka 25
- 31.1.2008
- 26.2.2008
- 3/2008
- 22.4.2008
- 29.5.2008
- 9/2008

TULOSTETTAVA OPISKELUOHJEMA

Tulevat tapahtumat
Toimintaprosessienlaatu, ohjaus ja johtaminen
perjantai, 23 marraskuu (09:00)
Siirry kalenteriin...
Uusi tapahtuma...

Viimeisimmät tapahtumat
Tapahtumat sunnuntai, 11 marraskuu 2007, 18:29 lähtien
Viimeisimpien tapahtumien kattava raportti
Ei uutisia edellisen käyntisi jälkeen

Kalenteri
marraskuu 2007

su	ma	ti	ke	to	pe	la
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Yhteiset tapahtumat | Kurssin tapahtumat | Ryhmän tapahtumat | Omat tapahtumat

Viimeisimmät uutiset
Lisää uusi aihe...

26 loka , 11:05
Pertti Jyrkönen
Olen lomalla 29.10. - 2.11.2007 lisää...

2 elo , 10:44
Pertti Jyrkönen
On tullut aika irtaantua kesähorroksesta lisää...

23 huhti , 09:40
Pertti Jyrkönen
Tiimirooli -testi ennen seuravaa tapaamista lisää...

9 huhti , 13:36
Pertti Jyrkönen
Pienrymmien kokoonpanot ja kokoontumisajat lisää...

27 helmi , 20:08
Pertti Jyrkönen
Vanhojen tehtävien päivitys lisää...
Vanhat aiheet ...

3 Yhteiset asiantuntijaluennot ja niiden ohjelmat

Täältä löydät tiedot ja materiaalit muiden ryhmien kanssa yhdessä järjestettävistä asiantuntijaluennoista. Muistathan tarkistaa ilmoittautumista ja osallistumista koskevat ohjeet erikseen jokaisesta tilaisuudesta.

- MENESTYVÄ JOHTAMINEN-miten haastan itseni? 22.9.2006 Helena Åhman ohjelma
- JOHTAMISVIESTINTÄ - unohdettu johtamisen alue? KTT Jari Salminen 15.12.2006 ohjelma.
- TYÖLAINSÄÄDÄNTÖ JA SOPIMUSJURIDIIKKA Asianajaja Harri Kontturi 22.2.2007 ohjelma.
- ITSENSÄ JA VUOROVAIKUTUKSEN JOHTAMINEN Psykologi Tony Dunderfelt 1.3.2007 kutsu.
- Syväjohtaminen vuorovaikutusvalmennusohjelma, Valmentaja Jaana Väänänen, 25.10.2007 ohjelma
- Syväjohtaminen vuorovaikutusohjelma, Valmentaja Jaana Väänänen 25.10.2007 kutsu
- Syväjohtaminen, päivässä jaettu aineisto
- Syväjohtamisen materiaali ja kulmakivet
- Syväjohtaminen päivän palautekooste

Tiedustelut Pertti Jyrkönen (puhelin 050 343 3301)

Toivomme ilmoittautumisia sähköpostilla terttu.mononen@pkky.fi tai puhelimitse 013-244 2394 12.10.2007 mennessä. Kerro ilmottautuessasi nimesi, opiskelijaryhmän tunnus (esim. JET16) sekä puhelinnumero ja käytössä oleva sähköpostiosoite.

4 Tutkinnon ohjaus ja tutkintosuoritukset tutkinnon osassa organisaation toiminnan ja johtamisen suunnittelu

JetNet opiskelu tapahtuu monimuotoisesti. Lähiopetuspäivät, asiantuntija seminaarit, pienryhmä- ja ohjausistunnot, työhön liittyvät kehittämistehtävät ja itsenäinen opiskelu vuorottelevat. Tutkinnossa vaadittavat tutkintosuoritukset suuntautuvat oman työn ja sen johtamisen kehittämiseen.

Tästä osiosta löydät ohjeita, aineistoja sekä tehtäviä opiskeluun ja tutkintosuoritusten suunnitteluun. Ohjeet on ryhmitelty aloitusvaiheen analyyseihin, vastuualueen toimintasuunnitelmaan, organisaation kehittämisprojektin suunnitelmaan, johtajuuden kehittämissuunnitelmaan ja muihin tutkintosuorituksiin sekä näyttötutkinnon arviointiin.

Aloitusvaiheen kartoitukset

- SWOT-analyysi
- Johtamisosaamisen analysointitehtävä, nt1
- Johtamisosaamisen kartoitus, JET360
- Toimintaympäristön kehityksen kuvaus, nt2
- Organisation nykytilan arviointi, nt3
- Tutkinnon ensimmäisen osan arviointikriteerit
- Henkilökohtaisen näyttösuunnitelman laadinta (HENSU) osa 1

Vastuualueen toimintasuunnitelma

- Toimintasuunnitelma, nt4
- Toimintasuunnitelman laadintaohje

Organisaation kehittämisprojektin suunnitelma

- Kehittämisprojektin suunnitelma, nt6
- Kehittämisprojektin suunnitelman tekeminen
- Kehittämisprojektin suunnitelman rakenne
- Projektisuunnitelman kansi

Johtajuuden kehittämissuunnitelma

- Johtajuuden kehittämissuunnitelma, nt5
- Johtamistaitojen kehittämissuunnitelman tekeminen
- Johtamistaitojen kehittämissuunnitelman rakenne
- Johtamistaitojen kehittämissuunnitelman kansi

Muut tutkintosuoritukset

- Johtamisviestintä, nt7
- Johtamisviestintä numeerinen arviointi
- Johtamisviestintä avoin arviointi
- Muut tutkintosuoritukset, nt8
- Aineiston kansilehti (muut näytöt)

Näyttötutkinnon arviointi

- Tutkinnon näytöt kaaviona
- Näyttökansion tarkistuslista ennen ensimmäistä näyttöä
- Näyttökansion sisällysluettelo
- Tutkinnon ensimmäisen osan arviointi (lomake)
- Näyttökansion arviointiohje (työnantaja, tutkinnon suorittaja)

5 Tulevaisuuden johtaminen

Menestyvässä organisaatiossa kaikki tietävät mitä halutaan saavuttaa ja kuinka näihin tavoitteisiin aiotaan päästä? Yhteistyössä laaditut arvot, visio sekä strategian antavat selkeän suunnan henkilöstön työskentelylle, päätöksenteolle sekä kehittämistoiminnalle.

- Strateginen suunnittelu osa1, Pertti Jyrkönen
- Pk-yrityksen liiketoiminnan kehittäminen 2006 TEKES Harri Sjöholm
- Projektin vetäjän käsikirja Paul Silverberg
- Projektiopas 2004 TEKES Rainer Jansson, Peter Juselius
- Fife steps for Finlands future

6 Toiminnan johtaminen

Organisaation tuloksellinen toiminta on suunnitelmallista, sujuvaa, laadukasta ja taloudellisesti kannattavaa. Monipuolistuvat työnsuunnittelu, - ohjaus ja - raportointiohjelmistot tukevat esimiestä vastuualueen toiminnan johtamisessa.

- Työlainsäädäntö ja sopimusjuridiikka, asianajaja Harri Kontturi
- Työoikeus kirja- ja nettivinkit
- Palvelut ja tuottavuus Sara A. Brax TEKES

7 Opiskelun ohjaus ja tutkintosuoritukset tutkinon osassa toiminnan johtaminen

Tästä osiosta löydät ohjeita, aineistoja sekä tehtäviä opiskeluun ja tutkintosuoritusten suunnitteluun.

- Tutkinnon toisen osan arviointikriteerit
- Henkilökohtaisen näyttösuunnitelman laadinta (HENSU) osa 2
- Johtamistaitojen kehittämissuunnitelman raportti
- Kehittämisprojektin raportti
- Kehittämisprojektin raportti
- Aineiston kansilehti
- Näyttökansion sisällysluettelo
- Kehittämissuunnitelman raportin kansi
- Kehittämisprojektin raportin kansi
- Tutkinnon toisen osan arviointi (lomake)
- Näyttökansion arviointiohje (osa 2)

8 Henkilöstön johtaminen

Vahva ammattitaito ja jatkuva osaamisen kehittäminen sekä keskinäinen luottamus ja hyvä työilmapiiri kannustavat henkilöstön huippusuorituksiin. Monipuolistuvat työn suunnittelu, ohjaus ja raportointiratkaisut

- Tiimiroolit - Belbin
- Tiimityön taidot ja menetelmät, Jouni Holopainen
- Kehityskeskustelut, Henna Lamminluoto

9 Itsensä johtaminen

Kehittyvän johtajuuden lähtökohtana on tavoitteellinen ja älykäs itsensä johtaminen sekä jatkuva uudistumiskyky. Esimies tarvitsee runsasti tahdonvoimaa ja energiaa toteuttaessaan omia kehittämissuunnitelmia.

- MENESTYVÄ JOHTAMINEN - miten haastan itseni? Helena Åhman
- Tutkimusmatka innovaatioihin Nina Rilla ja Jani Saarinen Tekes
- Mistä yrittäjät tulevat? Mika Pajarinen ja Petri Rouvinen Tekes

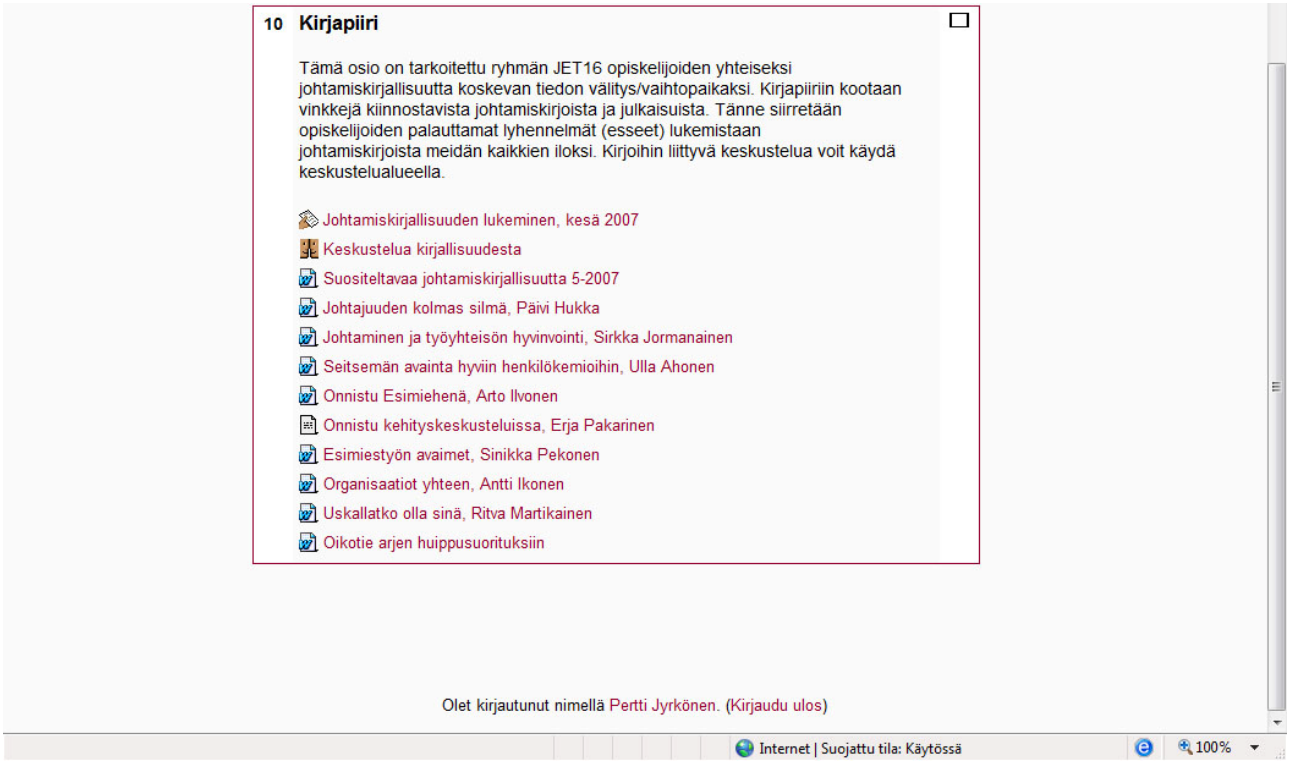

7. Johtopäätökset ja arviointi

Hankkeen toteutus on edennyt laadittujen suunnitelmien mukaisesti ja ensimmäinen opiskelijaryhmä on käyttänyt JetNet -oppimisympäristöä yhden vuoden ajan. Käyttökokemukset antavat alustavaa tietoa hankkeen tavoitteiden toteutumisesta ja jatkokehittämistarpeista.

7.1 Käyttökokemukset

Oppimisympäristöä käyttivät JET16 -ryhmän opiskelijat ja kouluttajat. Käyttäjät eivät entuudestaan tunteneet Moodle ympäristöä tai sen käyttöä. Osallistujille järjestettiin kaksi tuntia kestänyt Moodle -koulutus ja se riitti suurimmalle osalle ryhmästä. Käyttäjillä oli toisena vaihtoehtona kommunikointi sähköpostin tai puhelimen välityksellä. Vain harvat turvautuivat aluksi näihin välineisiin. Pienet käyttöön liittyvät ongelmat onnistuttiin ratkomaan yhdessä tietotekniikka-asiantuntijoiden kanssa.

Opiskelijat käyttivät oppimisympäristöä oppilaitoksen ulkopuolelta joko työpaikalta tai kotikoneelta. Ryhmän henkilöt opiskelevat työn ohella, joten useimmat heistä hyötyvät vapautuessaan ajan ja paikan rajoitteista. Opiskeluun liittyvien tehtävien aloitus, tekeminen ja palautus onnistuvat Moodle -ympäristössä vaivattomasti. Jokainen opiskelija etenee oman henkilökohtaisen aikataulunsa mukaisesti. Tämän seurauksena tehtävien pitää olla kauan auki ja palautettavissa tavoiteajan jälkeenkin.

JET -koulutuksessa opiskeluosioita ei voida tehdä suoraan etenemisjärjestyksen mukaisesti. Opiskelun ohjaus, opiskelu ja tutkinnon ohjaus sekä tutkintosuoritusten tekeminen etenevät rinnakkain.

Tämän seurauksena ympäristössä pitää olla samanaikaisesti auki monta osiota ja kokonaisnäkymä mutkistuu. Käytettäessä näkymää joudutaan rullaamaan liikaa.

Oppimisympäristöön vietiin ryhmän opiskeluohjelma ja sen päivitykset sekä tapahtumien aikataulut. Lähiopetuspäivien aineistot jaettiin oppimisympäristön kautta.

Ryhmälle avattiin uutiset palsta sekä useita keskustelualueita. Osallistujille voitiin lähettää henkilökohtaisia ja ryhmäviestejä. Kirjallisuusnurkassa oli luetteloita johtamiskirjallisuudesta sekä osallistujien omia kirjoitelmia lukemistaan kirjoista.

Opiskeluun ja tutkintoon liittyvät ohjeet avautuivat oppimisympäristöön kun ne olivat ajankohtaisia. Omaan toimintaan ja johtamistyöskentelyyn kohdistuvat testit, tehtävät ja analyysit annettiin JetNet ympäristössä. Tehtävät palautettiin ja niitä koskeva palaute annettiin opiskelijoille oppimisympäristössä. Arviointien tekeminen ja palautusten seuranta oli helppoa.

7.2 Tulosten arviointi

JetNet -oppimisympäristön rakentamisen ajoitus onnistui erinomaisesti ja saadun kokemuksen valossa se oli välttämätön tehtävä johtamiskoulutusten kehittämisessä. Oppimisympäristön suunnittelun ensisijaisena tavoitteena oli hoitaa kouluttajan perinteiset tehtävät kuten opiskeluaineistojen ja ohjeiden jakelu sekä oppimistehtävien anto ja palautus. Tämän lisäksi haluttiin löytää uusia omaehtoista ja yhteisöllistä oppimista tukevia toiminnallisuuksia.

Materiaalien jakelu ja tehtävien arviointi sekä palautteen antaminen onnistui erinomaisesti ja pullonkaulana oli oman työn järjestelyistä aiheutuvat vaikeudet löytää aikaa opiskelijoiden ohjaukseen. Oppimismateriaalit piti sovittaa uuteen toimintamalliin ja niiden päivittämiseen kului yllättävän paljon aikaa. Tässä yhteydessä syntyy myös paljon uusia kehittämisideoita ja olisi mukava toteuttaa niitä tuoreeltaan.

Oppimisympäristön osioiden arkkitehtuuri jäsentyi tutkinnon osiin jaettuun ohjeistukseen sekä johtamisen metatason näkökulmiin (tulevaisuus, toiminta, henkilöstö ja itsensä johtaminen). Rakenne vaikuttaa hyvältä ja erityisesti materiaalien jakaminen näihin kansioihin on helppoa. Osioiden havainnollisuutta lisättiin tekemällä pitkiin asiakirjaluetteloihin väliotsikoita.

Aineistojen yhteistuotanto on vielä käynnistymisvaiheessa. Johtamiskouluttajat pääsevät tutustumaan oppimisympäristössä toistensa käyttämiin aineistoihin ja tehtäviin. Yhteinen materiaalipankki on vielä keskustelutasolla.

Opiskelijat ovat suhtautuneet myönteisesti oppimisympäristön käyttöön johtamiskoulutuksessa. Uuteen liittyvä epävarmuus on voitettu ja rakenne on tullut tutuksi. Opiskelijakohtainen joustavuus on saavutettu. Toisaalta itseohjautuvuuden lisääntyminen ei sovi kaikille opiskelijoille ja rinnalle tarvitaan tutkintosuoritusten valmistumista edistävää motivointia ja ohjausta.

Kehittämishankkeen avulla haluttiin aktivoida opiskelijoita keskinäiseen vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Siltä osin hankkeen tavoitetta ei saavutettu. Opiskelijoiden ja ryhmien keskinäinen tiedon vaihto oppimisympäristössä jäi hyvin vähäiseksi.

JetNet -oppimisympäristön ansiosta johtamiskoulutuksiin osallistuvat tulevat tietoisiksi tietoyhteiskunnan mukanaan tuomista uusista käytännöistä ja toimintamalleista, joihin nuoremmat sukupolvet tutustuvat automaattisesti jo perusopintojen opiskeluvaiheessa.

Hanke on motivoinut kyseenalaistamaan omia opetukseen liittyviä toimintamalleja ja innostanut luomaan uusia ratkaisuja. Olen tyytyväinen saavutettuihin tuloksiin ja hankin palautetta voidakseni kehittää oppimisympäristöä entistä paremmaksi.

7.3 Jatkokehittämistarpeet

Oppimisympäristön jatkokehittämisen uusin haaste on henkilökohtaistaminen hakeutumisvaiheessa, tutkinnon suorittamisessa ja puuttuvan ammattitaidon hankinnassa. Näihin toimintatapoihin ja dokumentointiin liittyvä kehittämistyö on meneillään. Kun toimintamallit on päätetty, voidaan uudella tavalla järjestetty henkilökohtaistaminen toteuttaa oppimisympäristössä.

Aineistojen ja tiedostojen määrä kasvaa nopeasti. Oikean tiedoston löytäminen vaikeutuu ja aineistoihin liittyvien virheiden todennäköisyys kasvaa. JetNet -oppimisympäristön tiedostorakennetta pitää uudistaa valitun osaamisrakenteen (1-2-1-2) mukaiseksi. Samoin näiden pääryhmien (osiot) aineistot pitää järjestää oppimisprosessin vaiheen mukaisesti. Näitä ryhmiä ovat opetusaineisto, tehtävät ja harjoitukset, työpajoissa käytettävät esimerkit sekä tietolähteet.

Opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta pitää edistää helpoilla tai leikkimielisillä aktivointitehtävillä. Samoin tullaan hakemaa uusia tapoja toteuttaa oppimisprosesseja tai niiden vaiheita.

LÄHDELUETTELO

Aho, H & Kullaslahti, J. 2006. Verkko-opetuksen tuotannosta opittua. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulu. HAMKin e-julkaisuja 4/2006.

Keskinen, A. 2003. Itsetuntemus – itsearviointi, itsearviointia tukevia välineitä verkossa. Aihe -projektin verkko-ohjauksen asiantuntijaryhmä.

Neilimo, K. 2004. Näkökulmia johtamiseen luentosarja. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu & Pohjois-Karjalan Aikuisopisto.

Talouselämä. 2006. Halutuimmat osaajat - kyselytutkimus. Artikkeli 20.1.2006.

Ruohotie, P. (2000). Oppiminen ja ammatillinen kasvu. WSOY.

Visanti, M-L. 1999. Tulevaisuuden osaamistarpeiden laadullinen ennakointi. OSENNA. Loppuraportti, osa I. Helsinki: Opetushallitus.